

Мета самостійної роботи студента – навчити його самостійно працювати спочатку з навчальним матеріалом, а потім з науковою інформацією, навчити в подальшому постійно підвищувати свою кваліфікацію.

Самостійна робота – це робота, яка виконується без безпосередньої участі викладача, але за його завданням. У таких умовах викладач не тільки доносить знання, а й організовує і направляє пізнавальну діяльність студентів. Викладач повинен працювати з конкретною особистістю, з її слабкими та сильними сторонами, індивідуальними здібностями. Перед викладачем стоїть завдання виявити і розвинути кращі якості студента як фахівця високої кваліфікації.

Самостійна робота проходить безпосередньо на лекціях, практичних і лабораторних заняттях, консультаціях з викладачем поза розкладом, при виконанні індивідуальних завдань, участі у наукових студентських товариствах.

Важлива умова ефективності самостійної роботи студента – це методичне забезпечення навчального процесу: конспекти лекцій, методичні вказівки, навчальні посібники, збірники завдань для самостійної роботи, програми для самоконтролю, автоматизовані навчальні програми.

Важливу роль при самостійній роботі відіграє контроль, який повинен не «карати», а мотивувати студента до удосконалення своїх знань.

Використання модульного контролю мотивує студента навчатися постійно протягом семестру. Корисним є проведення поточного тестового контролю знань студентів. Він дозволяє спрогнозувати результативність навчання кожного студента.

Правильно організована самостійна робота студентів допомагає сформувати спеціалістів, які логічно мислять та ініціативні.

О. С. Борзяк

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК СКЛАДОВА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Науково-дослідна робота студентів закладу вищої освіти є одним із напрямів їхньої самостійної роботи, важливим чинником підготовки висококваліфікованих спеціалістів. Зміст і характер науково-дослідної роботи студентів визначаються проблематикою наукової діяльності кафедри або тематикою досліджень за замовленням підприємств. Для ознайомлення студентів із специфікою проведення науково-дослідних робіт їм викладається дисципліна «Основи наукових досліджень». Залучення студентів до співпраці з викладачами проводиться через аудиторні заняття, на яких вони отримують інформацію щодо наукових інтересів окремого викладача або кафедри в цілому. Наступні кроки

студент вже робить самостійно: вибір теми досліджень, терміни виконання, пошук літературних джерел, проведення експериментів, обробка та оформлення результатів. Це формує у студента важливі для подальшої самостійної роботи навички – відповідальність, критичне мислення, вміння висловлювати і відстоювати свою думку під час доповіді на конференціях та ін.

Науково-дослідна робота студентів поза навчальним процесом передбачає участь у виконанні держбюджетних або госпрозрахункових наукових робіт; проведення досліджень у межах індивідуальних завдань під час практики; роботу в студентських наукових гуртках; написання статей, тез, доповідей, інших публікацій. Наукові розробки студенти продовжують під час навчання у магістратурі та використовують при виконанні магістерської роботи. Таким чином, науково-дослідна робота є невід'ємною складовою самостійної роботи студента, яка на відміну від вирішення типових завдань навчальної дисципліни спрямована на поглиблене вивчення матеріалу та формування таких загальних компетентностей:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу нових ідей при діях у нестандартних ситуаціях, критичності та самокритичності при аналізі цих ідей;

- здатність самостійно опановувати знання, виконуючи пошук, оброблення та аналіз інформації з різних усних, письмових та електронних джерел;

- здатність підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти і самоосвіти, що є найважливішим для подальшого професійного зростання.